

ΚΑΤΕΠΕΙΓΟΝ – ΕΚΛΟΓΙΚΟ

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΤ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΛΟΓΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΚΛΟΓΩΝ**

Αθήνα 22 Απριλίου 2014**Αριθ. Πρωτ.: 16225****ΠΡΟΣ:****Όπως Πίνακας Αποδεκτών****Ταχ. Διεύθυνση: Ευαγγελιστρίας 2****Ταχ. Κώδικας: 101 83****Πληροφορίες: Ε. Κουτούκη****Τηλέφωνο: 210 3741132****Fax: 210 3741140****e-mail: te.ekloges@ypes.gr****Αριθ. Εγκυκλίου: 18**

ΘΕΜΑ: «Οδηγίες για τον τρόπο διενέργειας των εκλογών για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 25ης Μαΐου 2014»

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με την παρούσα εγκύκλιο γνωστοποιείται το ισχύον θεσμικό πλαίσιο που διέπει τις εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και ειδικότερα ο ν.4255/2014 «Εκλογή των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και άλλες διατάξεις» (Α'89) και ο ν.2196/1994 (Α'41) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει - οι οποίοι μαζί με τις κανονιστικές πράξεις (Υπουργικές αποφάσεις) που εκδόθηκαν προς εφαρμογή τους, παρατίθενται στο τέλος της εγκυκλίου. Εν προκειμένω έχουν επίσης εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 9 και 114 του ν.3852/2010 (Α'87), όπως τροποποιήθηκαν με την παράγραφο 1 του άρθρου 10 του ν.4239/2014 (Α'43), σύμφωνα με τις οποίες, οι τυχόν επαναληπτικές δημοτικές και περιφερειακές εκλογές διεξάγονται την ημέρα διενέργειας της ψηφοφορίας για την εκλογή των μελών Ευρωπαϊκού

Κοινοβουλίου στα ίδια εκλογικά τμήματα, με τις ίδιες εφορευτικές επιτροπές και τους ίδιους δικαστικούς αντιπροσώπους και εφόρους αυτών.

Περαιτέρω, στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο περιλαμβάνεται η απόφαση 76/787/ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, ΕΥΡΑΤΟΜ (Πράξη περί της εκλογής των αντιπροσώπων στη Συνέλευση με άμεση και καθολική ψηφοφορία), ο ν.3216/2003 (Α' 312) με τον οποίο κυρώθηκε η απόφαση του Συμβουλίου της 25^{ης} Ιουνίου 2002 και της 23^{ης} Σεπτεμβρίου 2002 για την τροποποίηση της πράξης εκλογής των αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με άμεση, καθολική ψηφοφορία, η οποία είναι προσαρτημένη στην απόφαση 76/787/ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, ΕΥΡΑΤΟΜ, καθώς και η απόφαση 2013/312/ΕΕ της 28^{ης} Ιουνίου 2013 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για τον καθορισμό της σύνθεσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (L 181/29.6.2013), η οποία εκδόθηκε σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 14 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το Υπουργείο Εσωτερικών έχοντας την κύρια ευθύνη για την οργάνωση και επιτυχή διεξαγωγή των εκλογών, θεωρεί χρήσιμη την παροχή πληροφοριών και διευκρινίσεων προς όλες τις υπηρεσίες και τα όργανα που εμπλέκονται στην εκλογική διαδικασία, με σκοπό την υποβοήθηση και εκπλήρωση του έργου τους.

Ακολούθως, επισημαίνονται οι πιο σημαντικές ρυθμίσεις του θεσμικού πλαισίου και τα βασικά στάδια της προπαρασκευαστικής διαδικασίας των εκλογών για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ενώ παρέχονται αναλυτικές οδηγίες για την πιστή εφαρμογή τους.

Το περιεχόμενο της εγκυκλίου χωρίζεται σε τρία μέρη:

Στο πρώτο μέρος παρέχονται πληροφορίες για την ημερομηνία των εκλογών, για τον αριθμό των εκλεγόμενων μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που αναλογούν στην Ελλάδα, για το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι καθώς και για την υποβολή υποψηφιοτήτων και την ανακήρυξη των υποψηφίων ανά συνδυασμό.

Στο δεύτερο μέρος προσδιορίζονται οι αρμοδιότητες και οι ενέργειες των κρατικών υπηρεσιών και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, αμέσως μετά την έναρξη της προεκλογικής περιόδου μέχρι την προηγούμενη ημέρα της ψηφοφορίας.

Στο τρίτο μέρος επισημαίνονται τα ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά την ημέρα της ψηφοφορίας, περιγράφεται ο τρόπος άσκησης του εκλογικού δικαιώματος, η εξαγωγή και ανακοίνωση των αποτελεσμάτων των εκλογών καθώς και το σύστημα κατανομής εδρών και ανακήρυξης των εκλεγόμενων μελών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Α. ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ. ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΚΛΕΓΕΙΝ ΚΑΙ ΕΚΛΕΓΕΣΘΑΙ. ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΕΣ.

1. Ημέρα της εκλογής

(Άρθρο 1 παρ. 3 του ν.4255/2014)

Οι προσεχείς εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, θα διεξαχθούν στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης **από 22 έως και 25 Μαΐου 2014**.

Στη χώρα μας, ως ημέρα διεξαγωγής της ψηφοφορίας για την εκλογή των **είκοσι ένα (21) μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου** που αναλογούν στην Ελλάδα, ορίζεται με το π.δ. 58/2014 (ΦΕΚ Α΄/22.4.2014) η **Κυριακή 25 Μαΐου 2014** και η διάρκειά της **από 07.00 έως 19.00**.

2. Τρόπος εκλογής

(Άρθρο 1 παρ.1 του ν.4255/2014)

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 1 του ν.4255/2014, η εκλογή διενεργείται με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία.

3. Εκλογική Περιφέρεια

(Άρθρο 1 παρ.2 του ν.4255/2014 και άρθρο 3 της 2013/312/ΕΕ απόφασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 28^{ης} Ιουνίου 2013)

Για την εκλογή των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου η Ελληνική Επικράτεια αποτελεί μία ενιαία εκλογική περιφέρεια με είκοσι μία (21) έδρες.

4. Δικαίωμα εκλέγειν

(Άρθρο 1 παρ. 1 του ν.4255/2014 και άρθρα τρίτο και τέταρτο του ν.2196/1994)

Το δικαίωμα του εκλέγειν για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου έχουν οι Έλληνες πολίτες που έχουν συμπληρώσει το **18^ο έτος της ηλικίας τους**, είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους των δήμων της χώρας και δεν έχουν στερηθεί του δικαιώματος αυτού (άρθρα 4 παρ.1 και 6 παρ.1 του π.δ. 26/2012).

Οι περιπτώσεις στέρησης του δικαιώματος του εκλέγειν καθορίζονται στο άρθρο 5 του ιδίου π.δ/τος.

Η άσκηση του εκλογικού δικαιώματος είναι υποχρεωτική (Άρθρο 1 παρ.1 του ν.4255/2014 και άρθρο 6 παρ.2 του π.δ. 26/2012).

Το δικαίωμα του εκλέγειν έχουν και οι **πολίτες των λοιπών κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης** που κατοικούν στην Ελλάδα (άρθρα δεύτερο έως και τέταρτο ν.2196/1994), με προϋπόθεση την εγγραφή τους στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους δήμου της χώρας. Οι εκλογείς αυτοί, θα ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα με την προσκόμιση ισχύοντος αποδεικτικού ταυτότητας ή διαβατηρίου.

5. Δικαίωμα εκλέγεσθαι

(Άρθρο 2 παρ. 1 του ν.4255/2014 και άρθρο πέμπτο του ν.2196/1994 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 του ν.4244/2014 (Α΄60)

Όπως ισχύει και στις βουλευτικές εκλογές, εκλόγιμοι είναι οι Έλληνες πολίτες που έχουν συμπληρώσει **το 25^ο έτος** της ηλικίας τους κατά την ημέρα της εκλογής και έχουν τη νόμιμη ικανότητα του εκλέγειν (άρθρο 55 παρ.1 του Συντάγματος και άρθρο 29 παρ.1 του π.δ. 26/2012).

Εκλόγιμοι μπορούν να είναι επίσης και οι **πολίτες των λοιπών κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που κατοικούν στη χώρα μας**, σύμφωνα με όσα προβλέπονται για τους Έλληνες πολίτες και όσα ειδικότερα ορίζονται στις διατάξεις του άρθρου πέμπτου του ν.2196/1994 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 του ν.4244/2014.

6. Κωλύματα εκλογιμότητας και ασυμβίβαστα

(Άρθρο 2 παρ.2 και 3 του ν.4255/2014 και άρθρο δέκατο πέμπτο του ν.2196/1994)

α) Κώλυμα εκλογιμότητας αποτελούν τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις του άρθρου 56 του Συντάγματος.

Για τη διαδικασία υποβολής παραιτήσεως από τις θέσεις που συνιστούν κώλυμα εκλογιμότητας, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρ.1 έως 4 του άρθρου 30 του π.δ. 26/2012.

Κώλυμα εκλογιμότητας ισχύει και για τους βουλευτές του Ελληνικού Κοινοβουλίου, οι οποίοι πρέπει να παραιτηθούν πριν από την ανακήρυξή τους.

Τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις της παρ.3 του αρ.56 του Συντάγματος κωλύματα που θεσπίζονται για πρώτη φορά, καθόσον αφορά τις ευρωεκλογές (άρθρο 1 παρ.2 ν.4255/2014) έχουν, ειδικά για τις επικείμενες εκλογές της 25^{ης} Μαΐου 2014 ως χρονική περίοδο αναφοράς τις

τελευταίες **τριάντα (30) ημέρες** πριν από την ανακήρυξη των υποψηφίων, δηλαδή **την 10^η Απριλίου 2014**.

β) Ασυμβίβαστα: Η ιδιότητα του μέλους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είναι ασυμβίβαστη:

- Με τα έργα ή τις ιδιότητες που ορίζονται στο **άρθρο 57 του Συντάγματος**.
- Με την ιδιότητα του **βουλευτή της Ελληνικής Βουλής**.
- Με τις ιδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 6 της **πράξης της 20^{ης} Σεπτεμβρίου 1976** του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 2002/772/ΕΚ η οποία κυρώθηκε με το Ν.3216/2003 (Α΄312) και συγκεκριμένα με την ιδιότητα του:
  - Μέλους της Ελληνικής Κυβέρνησης.
  - Μέλους της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
  - Δικαστή, εισαγγελέα ή γραμματέα του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή του Πρωτοδικείου.
  - Μέλους της εκτελεστικής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.
  - Μέλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
  - Διαμεσολαβητή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
  - Μέλους της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.
  - Μέλους των επιτροπών ή οργανισμών, που συστάθηκαν δυνάμει ή κατ' εφαρμογή των συνθηκών περί συστάσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας για τη διοίκηση κοινοτικών ταμείων ή για συνεχή και άμεση άσκηση καθηκόντων διαχειρίσεως.
  - Μέλους του διοικητικού συμβουλίου, της διευθύνουσας επιτροπής ή υπαλλήλου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων.
  - Εν ενεργεία υπαλλήλου ή μέλους του λοιπού προσωπικού των θεσμικών οργάνων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των οργάνων ή οργανισμών που συνδέονται με αυτά ή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

7. Δικαίωμα πρότασης υποψηφίων και κατάρτισης συνδυασμών (Άρθρο 3 παρ.1 έως και 7 του ν.4255/2014)

Δικαίωμα υποβολής πρότασης υποψηφίων έχουν **μόνο τα κόμματα ή οι συνασπισμοί συνεργαζομένων κομμάτων** στους οποίους μπορούν να συμμετέχουν και πολιτικές κινήσεις

που δεν αποτελούν πολιτικό κόμμα. Η πρόταση κάθε κόμματος ή συνασπισμού συνεργαζομένων κομμάτων αποτελεί το συνδυασμό του κόμματος ή του συνασπισμού συνεργαζομένων κομμάτων και περιλαμβάνει **μέχρι σαράντα δύο (42) υποψηφίους, δηλαδή μέχρι το διπλάσιο του αριθμού των 21 εδρών που αναλογούν στην Ελλάδα για την περίοδο 2014-2019.**

Σημειώνεται ότι, με το ν.4255/2014, εφαρμόζεται για πρώτη φορά στις εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ο θεσμός της ποσόστωσης για την κατάρτιση της πρότασης υποψηφιότητας των συνδυασμών, όπως ισχύει στις βουλευτικές εκλογές και στις αυτοδιοικητικές εκλογές. Συγκεκριμένα, προκειμένου να ανακηρυχθούν οι συνδυασμοί, θα πρέπει ο αριθμός των υποψηφίων από κάθε φύλο να ανέρχεται στο 1/3 του συνολικού αριθμού των υποψηφίων τους.

Η πρόταση αναγράφει το όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο, την ιδιότητα και την ακριβή διεύθυνση κατοικίας του προτεινομένου υποψηφίου και συνοδεύεται από α) έγγραφη αποδοχή του β) υπεύθυνη δήλωση με το περιεχόμενο που ορίζεται στο πέμπτο εδάφιο της παρ.3. του ίδιου ανωτέρω άρθρου και γ) γραμμάτιο Δ.Ο.Υ. για κατάθεση ποσού **150,00 ευρώ.**

Επίσης, στην πρόταση κάθε συνδυασμού επισυνάπτεται γραμμάτιο Δ.Ο.Υ με το οποίο αποδεικνύεται η κατάθεση ποσού **3.000,00 ευρώ.**

Δεδομένου επίσης ότι με το ν.4255/2014 εισάγεται η ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με σταυρό προτίμησης, **οι υποψήφιοι αναγράφονται στα ψηφοδέλτια των συνδυασμών κατά αλφαβητική σειρά του επωνύμου τους.**

Η πρόταση των υποψηφίων επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή ή κατατίθεται με απόδειξη στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου **το αργότερο δώδεκα (12) ημέρες μετά την έναρξη της προεκλογικής περιόδου, δηλαδή μέχρι τα μεσάνυχτα της 4^{ης} Μαΐου 2014.**

Ο προσδιορισμός έναρξης και λήξης της ανωτέρω προθεσμίας προκύπτει από αναλογική εφαρμογή των διατάξεων της παρ.5 του άρθρου 34 του π.δ. 26/2012 όπως αυτές τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 10 του Ν.4239/2014 (Α'43), στις οποίες παραπέμπει η παρ.7 του άρθρου 3 του ν.4255/2014, σε συνδυασμό με άλλες διατάξεις του νόμου αυτού (άρθρο 9 παρ.1 και 2), τις διατάξεις του άρθρου 128 του ανωτέρω διατάγματος, αλλά και με το γενικότερο θεσμικό πλαίσιο που διέπει τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Ως εκ τούτου, **η έναρξη της προεκλογικής περιόδου** για τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, καθώς και η ημέρα της εκλογής ορίζονται με τη δημοσίευση Προεδρικού Διατάγματος, όπως προβλέπεται στην παρ.3 του άρθρου 1 του ν.4255/2014. Το σχετικό π.δ. (58/2014) δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ (Α' 101) στις 22/04/2014.

Η δημοσίευση του διατάγματος αυτού είναι ενέργεια ανάλογη με την κατά το άρθρο 31 παρ.3 του π.δ. 26/2012, έναρξη της προεκλογικής περιόδου για τις βουλευτικές εκλογές.

Με βάση τα ανωτέρω και σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 37 του π.δ. 26/2012, στις οποίες παραπέμπει για ανάλογη εφαρμογή η παρ.1 του άρθρου 3 του ν.4255/2014, η προθεσμία για την επίδοση στον Υπουργό Εσωτερικών και τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου των δηλώσεων των σχετικών με τα ονόματα και εμβλήματα των κομμάτων και των συνασπισμών συνεργαζομένων κομμάτων, είναι το **αργότερο εννέα (9) ημέρες μετά την έναρξη της προεκλογικής περιόδου**, δηλαδή μέχρι τα μεσάνυχτα της **1^{ης} Μαΐου 2014**.

8. Ανακήρυξη υποψηφίων

(Άρθρο 3 παρ.8 του ν.4255/2014)

Οι υποψήφιοι που συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις του άρθρου 3 του ν.4255/2014 ανακηρύσσονται κατά συνδυασμούς από το Α' Τμήμα του Αρείου Πάγου τη δεκάτη τετάρτη **(14^η) ημέρα** πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας, δηλαδή την **11^η Μαΐου 2014** και σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ.4 του άρθρου 3 του ν.4255/2014 (κατά αλφαβητική σειρά επωνύμου).

Η απόφαση ανακήρυξης των υποψηφίων, κοινοποιείται αμέσως στο Υπουργείο Εσωτερικών, το οποίο αμέσως με προκήρυξή του, γνωστοποιεί στους Αντιπεριφερειάρχες το περιεχόμενο της απόφασης αυτής. Οι Αντιπεριφερειάρχες υποχρεούνται για τη δημοσίευση και την τοιχοκόλληση της προκήρυξης στα δημοσιότερα μέρη όλων των δήμων κάθε νομού, με φροντίδα των οικείων δημοτικών αρχών.

Β. ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΤΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ

Στο μέρος αυτό περιγράφονται οι ενέργειες των κρατικών υπηρεσιών και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, αμέσως μετά την προκήρυξη των εκλογών μέχρι και την προηγούμενη ημέρα της ψηφοφορίας.

Σε αυτό το στάδιο προπαρασκευής των εκλογών περιλαμβάνονται:

- Η συγκρότηση των εφορευτικών επιτροπών και η κλήρωση των μελών τους
- Ο διορισμός των αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής
- Ο καθορισμός των εκλογικών τμημάτων και καταστημάτων ψηφοφορίας
- Η κατασκευή των ψηφοδελτίων, των εκλογικών φακέλων και σάκων, των καλπών και των ειδικών διαχωρισμάτων ψηφοφορίας
- Η εκτύπωση και προώθηση των εκλογικών καταλόγων, βιβλίων και εντύπων στα εκλογικά τμήματα και καταστήματα, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν από τις εφορευτικές επιτροπές και άλλα όργανα
- Η έκδοση του προγράμματος ψηφοφορίας και
- Η παραλαβή του εκλογικού υλικού στο κατάστημα ψηφοφορίας από τους αντιπροσώπους της δικαστικής αρχής

1. Συγκρότηση εφορευτικών επιτροπών – Διορισμός αντιπροσώπων δικαστικής αρχής (Άρθρα 5 παρ.3 του ν.4255/2014, άρθρο 19 παρ.11 του ν.4071/2012, άρθρο 74 του ν.4257/2014, άρθρο 10 παρ. 4.2 του ν.4239/2014 και άρθρα 58 και 68 του π.δ. 26/2012)

Η ψηφοφορία διεξάγεται σε κάθε εκλογικό τμήμα ενώπιον πενταμελούς εφορευτικής επιτροπής, που αποτελείται από τον αντιπρόσωπο της δικαστικής αρχής, ως πρόεδρο, και τέσσερα μέλη. Τα μέλη των εφορευτικών επιτροπών, μαζί με ισάριθμα αναπληρωματικά, κληρώνονται από το αρμόδιο Πρωτοδικείο, μεταξύ των εγγεγραμμένων εκλογέων στους εκλογικούς καταλόγους του δήμου που υπάγεται το εκλογικό τμήμα.

Σε όποιους δήμους οι κατάλογοι είναι **καταρτισμένοι κατά εκλογικά διαμερίσματα**, τα μέλη των εφορευτικών επιτροπών κληρώνονται ή διορίζονται από αυτούς που είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους του οικείου εκλογικού διαμερίσματος. Σε όλες τις περιπτώσεις, τα παραπάνω μέλη πρέπει να κατοικούν στο δήμο ή το εκλογικό διαμέρισμα που υπάγεται το εκλογικό τμήμα, για το οποίο κληρώθηκαν. Σε περίπτωση διορισμού τους από το Πρωτοδικείο, τα μέλη των εφορευτικών επιτροπών πρέπει να έχουν τουλάχιστον απολυτήριο δημοτικού σχολείου και να μην έχουν υπερβεί το εξηκοστό πέμπτο (65^ο) έτος της ηλικίας τους.

Η κλήρωση ή ο διορισμός των μελών πρέπει να γίνει μέσα σε **δεκαπέντε (15) ημέρες** από την ημέρα της προκήρυξης των εκλογών, **δηλαδή μέχρι την 7^η Μαΐου 2014** (άρθρο 58 παρ.3 του π.δ. 26/2012). Τα μέλη των εφορευτικών επιτροπών ειδοποιούνται για τον διορισμό τους με φροντίδα των αντίστοιχων Εισαγγελέων Πρωτοδικών και με απόδειξη, **πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν** από την ημέρα της ψηφοφορίας της 18^{ης} Μαΐου 2014, δηλαδή το αργότερο **μέχρι την 12^η Μαΐου 2014** (άρθρο 58 παρ.6 του π.δ. 26/2012) και είναι υποχρεωμένα να ασκήσουν τα καθήκοντά τους σε αμφοτερες τις ψηφοφορίες της 18^{ης} και 25^{ης} Μαΐου 2014, ανεξαρτήτως αν ειδοποιήθηκαν εγκαίρως (άρθρο 58 παρ.7 του π.δ. 26/2012).

Οι αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής και οι αναπληρωτές τους, διορίζονται από το Α΄ Τμήμα του Αρείου Πάγου μεταξύ των προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 68 της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών (π.δ. 26/2012), όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει.

Αν εξαντληθεί ο αριθμός και των διορισμένων αναπληρωτών αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής σε κάποια εκλογική περιφέρεια και παραμείνουν εκλογικά τμήματα χωρίς αντιπροσώπους της δικαστικής αρχής, ο οικείος έφορος μπορεί να διορίσει στα τμήματα αυτά αντιπροσώπους της δικαστικής αρχής από τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παρ.3 όπως

τροποποιήθηκε και ισχύει και στην παρ.4 του ίδιου άρθρου 68 του π.δ. 26/2012, που υπηρετούν και βρίσκονται στην ίδια εκλογική περιφέρεια.

Η πράξη του εφόρου για το διορισμό ανακοινώνεται αμέσως στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου και στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών της εκλογικής περιφέρειας. Στην ίδια περίπτωση είναι δυνατή και η χρησιμοποίηση αντιπροσώπων ή αναπληρωτών από άλλες εκλογικές περιφέρειες, τους οποίους διαθέτει με εντολή του ο έφορος της εκλογικής περιφέρειας στην οποία διορίστηκαν, ύστερα από αίτηση του εφόρου της περιφέρειας στην οποία πρόκειται να χρησιμοποιηθούν. Οι μεταβολές αυτές ανακοινώνονται αμέσως στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου και στους οικείους Εισαγγελείς Πρωτοδικών.

Οι υπηρεσίες, στις οποίες υπάγονται τα πρόσωπα που μπορούν να διορισθούν ως αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής, οφείλουν να αποστείλουν στην Εισαγγελία του Αρείου Πάγου **το αργότερο δέκα (10) ημέρες** μετά την έναρξη της προεκλογικής περιόδου, δηλαδή το αργότερο **μέχρι την 2^η Μαΐου 2014, ονομαστικούς καταλόγους** για το σύνολο του προσωπικού των αντίστοιχων κατηγοριών, ως εξής:

- **Το Υπουργείο Δικαιοσύνης**, ονομαστικούς καταλόγους όλων των προσώπων που αναφέρονται στην παρ.3 στοιχεία α' έως και γ', ε', στ', η', ι', ια', ιβ', ιδ', ιε' του άρθρου 68 του π.δ.26/2012,
- **Το Υπουργείο Εσωτερικών**, ονομαστικές καταστάσεις που συντάσσονται από τους Γ.Γ. Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και περιλαμβάνουν όλους τους μόνιμους δημόσιους πολιτικούς υπαλλήλους της περιφέρειάς τους (ανά περιφερειακή ενότητα) που μπορούν σύμφωνα με την παρ.4 του άρθρου 68 του ίδιου π.δ. να διορισθούν αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής.
- Για τους **υπαλλήλους που υπηρετούν στις κεντρικές ή περιφερειακές υπηρεσίες των Υπουργείων**, οι πίνακες αυτοί συντάσσονται από την αρμόδια κεντρική υπηρεσία του κάθε Υπουργείου και αποστέλλονται στο Υπουργείο Εσωτερικών.
- Επιπλέον το Υπουργείο Εσωτερικών πρέπει να αποστέλλει στην Εισαγγελία του Αρείου Πάγου **δέκα (10) το αργότερο ημέρες** μετά την έναρξη της προεκλογικής περιόδου, πίνακες των εκλογικών τμημάτων που συστάθηκαν σε όλη την Επικράτεια (άρθρο 68 παρ. 6, εδάφ. α' του π.δ. 26/2012, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει).
- **Το Νομικό Συμβούλιο** του Κράτους ονομαστικό κατάλογο των δικαστικών αντιπροσώπων του.

- **Το Ελεγκτικό Συνέδριο**, ονομαστικούς καταλόγους των παρέδρων και εισηγητών του, καθώς και των δικαστικών υπαλλήλων που αναφέρονται στην παρ.3 στοιχείο ιε' του π.δ. 26/2012, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 74 του ν.4257/2014.
- **Οι πρόεδροι των δικηγορικών συλλόγων** της χώρας, ονομαστικούς καταλόγους των δικηγόρων που είναι εγγεγραμμένοι σε κάθε δικηγορικό σύλλογο, καθώς και των ασκούμενων δικηγόρων της περιφέρειάς τους.

Τα πρόσωπα που διορίζονται ως έφοροι και τακτικοί ή αναπληρωτές αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής, ειδοποιούνται από τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου και οφείλουν να βρίσκονται στον τόπο του διορισμού τους δύο (2) ημέρες πριν από την ψηφοφορία. **Δεδομένου** όμως ότι σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 9 και 114 του ν.3852/2010 όπως αυτές τροποποιήθηκαν με το άρθρο 10 παράγραφος 1 του ν.4239/2014, **οι αυτοδιοικητικές εκλογές και οι εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου διενεργούνται με τους ίδιους εφόρους και τους ίδιους δικαστικούς αντιπροσώπους**, θα πρέπει τα ανωτέρω πρόσωπα να βρίσκονται στον τόπο του διορισμού τους **την 15^η Μαΐου 2014 για τις αυτοδιοικητικές εκλογές της 18^{ης} Μαΐου 2014 και την 22^η Μαΐου 2014 για τις εκλογές της 25^{ης} Μαΐου 2014** (άρθρο 68 παρ.13 του π.δ. 26/2012).

Με την άφιξή τους ειδοποιούν αμέσως **τον Εισαγγελέα της περιφέρειάς τους και τον οικείο Περιφερειάρχη** (άρθρο 68 παρ.13 του π.δ. 26/2012). Ταυτόχρονα, οι αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής υποχρεούνται να αναφέρουν στον οικείο έφορο και με το ταχύτερο μέσο, την άφιξή και την ανάληψη των καθηκόντων τους (άρθρο 66 παρ.3 του π.δ. 26/2012).

Η εφορευτική επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ.3 του ν.4255/2014 σε συνδυασμό με το άρθρο 63 του π.δ. 26/2012, αναθέτει καθήκοντα γραμματέα, για τη σύνταξη των πρακτικών της, σε υπάλληλο δημόσιο ή δημοτικό ή υπάλληλο νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, που είναι υποχρεωμένος να τα εκτελέσει. Αν τούτο δεν είναι εφικτό, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, η εφορευτική επιτροπή αναθέτει καθήκοντα γραμματέα σε έναν εκλογέα ή σε έναν από τα τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη της.

Στην περίπτωση που για οποιοδήποτε λόγο δεν υπάρχει γραμματέας της εφορευτικής επιτροπής, δεν παρακωλύεται καθόλου το έργο της, διότι ο ίδιος ο αντιπρόσωπος της δικαστικής αρχής ή ο προεδρεύων της επιτροπής μπορεί και να εκτελέσει καθήκοντα γραμματέα.

2. Εκλογικά τμήματα και καταστήματα ψηφοφορίας

(Άρθρα 5 παρ. 3 του ν.4255/2014, άρθρο 10 παράγραφος 4 του ν.4239/2014 και άρθρο 55 του π.δ. 26/2012)

Προκειμένου να μη σημειωθούν καθυστερήσεις στην ψηφοφορία θα αναλογούν σε κάθε εκλογικό τμήμα **μέχρι εξακόσιοι (600) περίπου ψηφοφόροι**, στους οποίους θα συμπεριλαμβάνονται και οι ετεροδημότες εκλογείς, οι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι εκλογείς του άρθρου 27 του π.δ.26/2012. Για κάθε εκλογικό τμήμα πρέπει να οριστεί ξεχωριστό κατάστημα ψηφοφορίας.

Τα **εκλογικά τμήματα** και καταστήματα ψηφοφορίας ορίζονται με απόφαση του Αντιπεριφερειάρχη που εκδίδεται **το αργότερο δέκα (10) ημέρες** μετά τη δημοσίευση του διατάγματος με το οποίο ορίζεται η ημέρα διενέργειας των εκλογών, δηλαδή **το αργότερο μέχρι την 2^η Μαΐου 2014**. Οι αποφάσεις των Αντιπεριφερειάρχων κοινοποιούνται αμέσως στο Πρωτοδικείο της έδρας του νομού, καθώς και στο Υπουργείου Εσωτερικών και μέσω αυτού στον Άρειο Πάγο. Οι αποφάσεις αυτές μπορεί να τροποποιηθούν με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ψηφοφορία της 18^{ης} Μαΐου 2014, δηλαδή **μέχρι και την 7^η Μαΐου 2014**. Μετά την **οριστικοποίηση** των ανωτέρω αποφάσεων, αυτές γνωστοποιούνται με προκήρυξη των Αντιπεριφερειάρχων στους δήμους του νομού, πέντε **(5)** τουλάχιστον ημέρες πριν από την ψηφοφορία της 18^{ης} Μαΐου 2014, δηλαδή **το αργότερο μέχρι την 12^η Μαΐου 2014**.

Επισημαίνεται ιδιαίτερα ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 69 του π.δ. 26/2012 (Α'57), παρέχεται η δυνατότητα άσκησης του δικαιώματος του εκλέγειν και στους κρατούμενους στις φυλακές, εφόσον βεβαίως πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται από τις διατάξεις της εκλογικής νομοθεσίας. Για το σκοπό αυτό, οργανώνονται εκλογικά τμήματα σε κάθε φυλακή. Οι ειδικότερες λεπτομέρειες για την ψηφοφορία των κρατουμένων στις φυλακές, καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

3. Ψηφοδέλτια και εκλογικοί φάκελοι

(Άρθρο 4 του ν.4255/2014)

Τα θέματα που αφορούν στα ψηφοδέλτια και στους εκλογικούς φακέλους ρυθμίζονται με το ν.4255/2014 και τη νομοθεσία για την εκλογή βουλευτών, καθώς και από τις κατ' εξουσιοδότηση του νόμου αυτού, εκδοθείσες αποφάσεις. Ειδικότερα:

α) Ψηφοδέλτια

Τα ψηφοδέλτια είναι **μόνο έντυπα, με σχήμα ορθογώνιο και ομοιόμορφα** για ολόκληρη την Επικράτεια και εκτυπώνονται με ευθύνη των κομμάτων ή των συνασπισμών συνεργαζομένων κομμάτων σε χαρτί που χορηγείται από το Υπουργείο Εσωτερικών (άρθρο 4 παρ.1 του ν.4255/2014 και άρθρο 70 παρ.3 του π.δ. 26/2012).

Η ποσότητα του χαρτιού που χορηγείται σε κάθε κόμμα ή συνασπισμό συνεργαζομένων κομμάτων καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

Το χαρτί κατασκευής των ψηφοδελτίων είναι λευκής απόχρωσης, οι δε διαστάσεις των ψηφοδελτίων **14X35** εκατοστά του μέτρου περίπου (αριθ.11330/18.3.2014 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών). Τα τυπογραφικά στοιχεία των ψηφοδελτίων είναι μελανής απόχρωσης (άρθρο 70 παρ.3 του π.δ. 26/2012). Σε περίπτωση που διαπιστωθεί έλλειψη έντυπων ψηφοδελτίων κατά την ψηφοφορία, επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν μη έντυπα ψηφοδέλτια της ίδιας λευκής απόχρωσης με τα έντυπα, κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 4 παρ.2 του ν.4255/2014 και του άρθρου 74 του ανωτέρω διατάγματος, που ρυθμίζει τα θέματα σχετικά με τη χρήση των λευκών ψηφοδελτίων. Στο μη έντυπο ψηφοδέλτιο, ο εκλογέας αναγράφει με το χέρι του το όνομα του συνδυασμού της προτίμησής του, καθώς και το ονοματεπώνυμο **μέχρι και τεσσάρων (4) υποψηφίων της προτίμησής του** από τον ίδιο συνδυασμό (άρθρο 4 παρ.2, εδάφιο 2 του ν.4255/2014 και άρθρο 74 παρ.4 και 5 του π.δ. 26/2012).

Όπως προαναφέρθηκε, **στο έντυπο ψηφοδέλτιο αναγράφονται** μόνο το όνομα και το έμβλημα του κόμματος ή του συνασπισμού συνεργαζομένων κομμάτων και τα ονόματα των υποψηφίων, **με αλφαβητική σειρά επωνύμου** (άρθρο 3 παρ.4 του ν.4255/2014 και 72 παρ.2 και 3 του π.δ. 26/2012). Τα πολιτικά κόμματα ή οι συνασπισμοί συνεργαζομένων κομμάτων **που συνδέονται με ευρωπαϊκό πολιτικό κόμμα**, μπορούν να αναγράφουν στα ψηφοδέλτια του συνδυασμού, πριν από το έμβλημα και το όνομά τους, το έμβλημα και το όνομα του αντίστοιχου ευρωπαϊκού πολιτικού κόμματος.

Τα πολιτικά κόμματα υποχρεούνται να παραδώσουν στους Αντιπεριφερειάρχες επαρκή αριθμό ψηφοδελτίων **οκτώ (8) τουλάχιστον ημέρες πριν** από την ψηφοφορία, δηλαδή το αργότερο **μέχρι την 16^η Μαΐου 2014**. Στη συνέχεια οι αντιπεριφερειάρχες οφείλουν να εφοδιάσουν τις εφορευτικές επιτροπές με ψηφοδέλτια **κατά 20% τουλάχιστον περισσότερα** από τον αριθμό των εγγεγραμμένων, σε κάθε εκλογικό τμήμα, εκλογέων (άρθρο 71 του π.δ. 26/2012).

Τέλος, οι διατάξεις της εκλογικής νομοθεσίας που ρυθμίζουν τις περιπτώσεις **ακυρότητας των ψηφοδελτίων** (άρθρα 70 παρ.3, 73 παρ.2, 74 παρ.6 και 7, 75 παρ.4 και 76) έχουν ανάλογη εφαρμογή.

β) Εκλογικοί φάκελοι

Οι φάκελοι στους οποίους εσωκλείνονται τα ψηφοδέλτια, κατασκευάζονται ομοιόμορφα από αδιαφανές χαρτί λευκής απόχρωσης και διατίθενται με φροντίδα του Υπουργείου Εσωτερικών, (άρθρο 4 παρ.3 του ν.4255/2014 και άρθρο 75 παρ.1 του π.δ. 26/2012).

Οι λεπτομέρειες σχετικά με τις διαστάσεις τους καθορίστηκαν με την αριθ.3599/31.1.2014 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

Το Υπουργείο Εσωτερικών φροντίζει για την αποστολή των εκλογικών φακέλων στους Αντιπεριφερειάρχες. Οι Αντιπεριφερειάρχες, οφείλουν να παραδώσουν τους φακέλους στις δημοτικές αρχές, προκειμένου να εφοδιάσουν τις εφορευτικές επιτροπές όλων των εκλογικών τμημάτων (άρθρο 75 του π.δ. 26/2012).

4. Εκλογικοί σάκοι

(Άρθρα 5 παρ.3 και 4 του ν.4255/2014 και 94 του π.δ. 26/2012)

Οι εκλογικοί σάκοι μέσα στους οποίους τοποθετείται όλο το εκλογικό υλικό μετά το τέλος της ψηφοφορίας, έχουν κατασκευαστεί από πλαστική ύλη λευκής απόχρωσης, είναι διαστάσεων 70X100 εκατοστά του μέτρου περίπου και φέρουν στη μία εξωτερική πλευρά, με κεφαλαία γράμματα καφέ απόχρωσης, το ακόλουθο ειδικό γνώρισμα:

ΕΚΛΟΓΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ 2014

ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ.....

.....ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ.....

(αριθμός)

(Όνομασία)

Ο τύπος και το ειδικό γνώρισμα του σάκου αυτού ορίστηκαν με την αριθ.3600/31.1.2014 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

5. Κάλπες

Οι κάλπες κατασκευάζονται με φροντίδα του ΥΠ.ΕΣ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 5 παρ.3 του ν.4255/2014 και 57 παρ.3 του π.δ. 26/2012.

6. Ειδικά διαχωρίσματα ψηφοφορίας (παραβάν)

Για τη διασφάλιση της μυστικότητας της ψηφοφορίας, το Υπουργείο Εσωτερικών έχει εφοδιάσει όλα τα καταστήματα ψηφοφορίας της χώρας, με ομοιόμορφα ειδικά διαχωρίσματα (παραβάν) που κατασκευάζονται από μεταλλικό λυόμενο σκελετό και καλύπτονται με μπλε χρώματος ύφασμα. Τα παραβάν τοποθετούνται στην αίθουσα ψηφοφορίας, προκειμένου να αποσύρονται οι εκλογείς στο χώρο τους για τη συμπλήρωση και τοποθέτηση, στον εκλογικό φάκελο, του ψηφοδελτίου της προτίμησής τους.

7. Εκλογικοί κατάλογοι

(Άρθρα 5 παρ.1 και 3 του ν.4255/2014, άρθρα 15, 26, 27 και 95 του π.δ. 26/2012 και άρθρα τρίτο και τέταρτο του ν. 2196/1994)

Οι εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, θα διεξαχθούν με βάση τους εκλογικούς καταλόγους που οριστικοποιήθηκαν μετά την Α΄ αναθεώρηση έτους 2014 και περιλαμβάνουν όλες τις μεταβολές που συντελέστηκαν μέχρι και την **14^η Μαρτίου 2014** (άρθρο 15 του π.δ. 26/2012 και άρθρο 16 του ν.4242/2014 (Α΄50).

Επίσης θα χρησιμοποιηθούν **ειδικοί εκλογικοί κατάλογοι ετεροδημοτών**, στους οποίους συμπεριλήφθηκαν οι εκλογείς που υπέβαλαν αίτηση εγγραφής μέχρι και τις 14.3.2014 κατά τα ανωτέρω, καθώς και **ειδικοί κατάλογοι πολιτών Ευρωπαϊκής Ένωσης** οι οποίοι έχουν υποβάλλει σχετική αίτηση εγγραφής επίσης μέχρι τις 14.3.2014 (άρθρο τρίτο και τέταρτο του ν.2196/1994).

Επιπλέον, θα χρησιμοποιηθούν και οι ειδικοί εκλογικοί κατάλογοι και καταστάσεις για ορισμένες κατηγορίες εκλογέων (**στρατιωτικών, ναυτικών, και ανδρών φρουράς εκλογικών τμημάτων, καθώς και κρατουμένων στις φυλακές**), που προβλέπονται στα άρθρα 27, 69 παρ.2, 82 παρ.5, 7 και 8 του άρθρου 82 του π.δ. 26/2012.

Λεπτομέρειες για το θέμα των ειδικών εκλογικών καταλόγων περιέχονται σε ειδική εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών (αριθ.15/15649/17.4.2014), που στάλθηκε σε όλα τα Υπουργεία, Γενικά Επιτελεία Ενόπλων Δυνάμεων, Αρχηγεία Αστυνομίας, Πυροσβεστικού Σώματος, Λιμενικού Σώματος και στις Περιφερειακές Ενότητες.

8. Βιβλία και έντυπα

Τα απαραίτητα για τις εκλογές βιβλία και έντυπα, που θα χρησιμοποιήσουν κυρίως οι εφορευτικές επιτροπές, αλλά και άλλες αρμόδιες υπηρεσίες και όργανα, σχεδιάστηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών και εκτυπώθηκαν από το Εθνικό Τυπογραφείο.

9. Έκδοση προγράμματος ψηφοφορίας

(Άρθρα 5 παρ. 3 του ν.4255/2014 και 56 του π.δ. 26/2012)

Τρεις (3) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας, δηλαδή το αργότερο **μέχρι την 21^η Μαΐου 2014**, οι δημοτικές αρχές εκδίδουν και δημοσιεύουν σε όλη την περιφέρειά τους πρόγραμμα ψηφοφορίας, το οποίο περιλαμβάνει τα στοιχεία που καθορίζονται στο άρθρο 56 του π.δ. 26/2012.

10. Παραλαβή του εκλογικού υλικού στο κατάστημα ψηφοφορίας από τους αντιπροσώπους της δικαστικής αρχής

(Άρθρα 5 παρ. 3 του ν.4255/2014 και 78 παρ.1 του π.δ. 26/2012)

Ο αντιπρόσωπος της δικαστικής αρχής, **οφείλει να βρίσκεται στον τόπο ψηφοφορίας** το αργότερο την προηγούμενη ημέρα της ψηφοφορίας της 18^{ης} Μαΐου 2014 (Α' Κυριακή αυτοδιοικητικών εκλογών) δηλαδή **την 17^η Μαΐου 2014**, καθώς και την προηγούμενη ημέρα της ψηφοφορίας της 25^{ης} Μαΐου 2014 (Β' Κυριακή αυτοδιοικητικών εκλογών και ημέρα των ευρωεκλογών), δηλαδή **την 24^η Μαΐου 2014**, και προκειμένου να παραλάβει (στο κατάστημα ψηφοφορίας) από τον δήμαρχο το εκλογικό υλικό που θα έχει αποσταλεί από τον Αντιπεριφερειάρχη και να ελέγξει την πληρότητά του (άρθρο 78 παρ.1 του π.δ. 26/2012). Για την περαιτέρω ασφαλή διαφύλαξη του υλικού, ευθύνεται ο αντιπρόσωπος της δικαστικής αρχής.

Γ. ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ

1. Παραλαβή καταστήματος ψηφοφορίας, εκλογικών ειδών και διευθέτηση αίθουσας ψηφοφορίας

(Άρθρα 5 παρ. 2 και 3 του ν.4255/2014 και 78 παρ. 2 του π.δ. 26/2012)

Την ημέρα της ψηφοφορίας και μία ώρα πριν από την έναρξή της, τα μέλη της εφορευτικής επιτροπής υποχρεούνται να βρίσκονται στον τόπο της ψηφοφορίας, για να παραλάβουν από τον δήμαρχο ή από όποιον ορίσθηκε, το κατάστημα ψηφοφορίας, τις κάλπες, τα έπιπλα και σκεύη και τα υπόλοιπα εκλογικά είδη.

Μετά την παραλαβή των ανωτέρω εκλογικών ειδών, η εφορευτική επιτροπή φροντίζει για:

- Τον ορισμό του γραμματέα για τη σύνταξη των πρακτικών
- Την προετοιμασία της αίθουσας για τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας, παρουσία των υποψηφίων ή των αντιπροσώπων των κομμάτων
- Την τακτοποίηση των θέσεων για τα μέλη της και τους αντιπροσώπους των κομμάτων
- Την τοποθέτηση της κάλπης μπροστά στο τραπέζι της και σε ύψος τέτοιο ώστε η άνω πλευρά της κάλπης που φέρει τη σχισμή, να είναι υπερυψωμένη από το επίπεδο του τραπεζιού
- Τη διάταξη των ψηφοδελτίων των κομμάτων στο τραπέζι
- Την εγκατάσταση των ειδικών διαχωρισμάτων ψηφοφορίας (παραβάν)

Κατά την ψηφοφορία, κάθε συνδυασμός έχει το δικαίωμα να διορίσει έναν αντιπρόσωπο και έναν αναπληρωτή αυτού σε κάθε εκλογικό τμήμα. Επίσης μπορεί να διορίσει έναν πληρεξούσιο σε κάθε εκλογική περιφέρεια.

Ακολούθως η εφορευτική επιτροπή και οι αντιπρόσωποι των συνδυασμών, ανοίγουν και ελέγχουν την κάλπη για να διαπιστωθεί αν είναι άδεια. Στη συνέχεια η κάλπη κλείνεται και σφραγίζεται από την επιτροπή. Οι αντιπρόσωποι έχουν επίσης το δικαίωμα να βάλουν τις δικές τους σφραγίδες πάνω στην κάλπη. Για όλες τις παραπάνω ενέργειες, συντάσσεται πρακτικό που υπογράφεται από την εφορευτική επιτροπή και τους αντιπροσώπους των συνδυασμών και αμέσως μετά αρχίζει η προσέλευση των ψηφοφόρων (άρθρα 79, 80 και 81 του π.δ. 26/2012).

2. Προσέλευση και αναγνώριση των ψηφοφόρων (άρθρα 5 παρ.3 του ν.4255/2014 και 82 του π.δ. 26/2012)

Οι εκλογείς προσέρχονται στην αίθουσα ψηφοφορίας, ένας-ένας ή σε μικρές ολιγάριθμες ομάδες ή όπως ειδικότερα ορίζει η εφορευτική επιτροπή, η οποία αναγνωρίζει την ταυτότητά τους και επαληθεύει την εγγραφή τους στον εκλογικό κατάλογο.

Το προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού Σώματος και οι Στρατιωτικοί που υπηρετούν με οποιαδήποτε ιδιότητα στις Ένοπλες Δυνάμεις, ή στο Λιμενικό Σώμα, οι οποίοι ψηφίζουν με βάση τους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους στην περιφέρεια που υπηρετούν, προσέρχονται στο εκλογικό κατάστημα ατομικά και όχι συντεταγμένοι ή με οποιαδήποτε συνοδεία.

Η αναγνώριση των εκλογέων για την άσκηση του εκλογικού τους δικαιώματος γίνεται με βάση την **αστυνομική τους ταυτότητα** ή τη σχετική προσωρινή βεβαίωση της αρμόδιας αρχής ή το διαβατήριό τους ή την άδεια οδήγησης ή το ατομικό βιβλιάριο υγείας όλων των ασφαλιστικών ταμείων. Σημειώνεται ότι, τυχόν «κομμένα» δελτία αστυνομικής ταυτότητας είναι αποδεκτά. Η αναγνώριση των στρατιωτικών και όσων υπηρετούν στα σώματα ασφαλείας γίνεται από τις στρατιωτικές ή υπηρεσιακές τους ταυτότητες.

Ειδικότερα για τα διαβατήρια, επισημαίνεται ότι, αρκεί και ελληνικό διαβατήριο που έχει λήξει η ισχύς του, ακόμη και αν αυτό έχει εκδοθεί από την οικεία νομαρχιακή αυτοδιοίκηση πριν από τη μεταβίβαση της σχετικής αρμοδιότητας στην Ελληνική Αστυνομία.

Η αναγνώριση **των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης** γίνεται με βάση ισχύον δελτίο ταυτότητας ή ισχύον διαβατήριο.

Μετά την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος **και εφόσον ζητηθεί από τον εκλογέα**, χορηγείται σε αυτόν **έντυπη βεβαίωση** άσκησης του εκλογικού δικαιώματος, που υπογράφεται και σφραγίζεται από τον Πρόεδρο της Εφορευτικής Επιτροπής, όπως ειδικότερα ορίζεται στο άρθρο 83 παρ.6 του π.δ. 26/2012 (με τέτοιες έντυπες βεβαιώσεις θα είναι εφοδιασμένα όλα τα εκλογικά τμήματα).

Κατά την αναγνώριση των εκλογέων, είναι ενδεχόμενο να διαπιστωθούν για ορισμένους εκλογείς ασυμφωνίες, εξαιτίας λαθών ή άλλων αιτιών, μεταξύ των στοιχείων τους στον εκλογικό κατάλογο και αυτών της αστυνομικής ή υπηρεσιακής τους ταυτότητας.

Ακολούθως επισημαίνονται αυτές οι ενδεχόμενες περιπτώσεις και προσδιορίζονται οι προϋποθέσεις με τις οποίες είναι δυνατό να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα οι εκλογείς αυτοί:

α) Τα στοιχεία εγγραφής τους στους εκλογικούς καταλόγους να μη συμπίπτουν απόλυτα με τα στοιχεία της αστυνομικής ή υπηρεσιακής τους ταυτότητας. Στην περίπτωση αυτή, πρέπει οι εκλογείς να προσκομίσουν βεβαίωση ταυτοπροσωπίας, που εκδίδεται από τον οικείο δήμαρχο ή οποιοδήποτε άλλο έγγραφο από το οποίο να προκύπτει και να αποδεικνύεται η ταυτότητά τους.

Ωστόσο, εναπόκειται στην κρίση της εφορευτικής επιτροπής να λάβει υπόψη της τα περαιτέρω στοιχεία που τυχόν αποδεικνύουν την ταυτότητα του εκλογέα, προκειμένου να του επιτρέψει να ασκήσει το εκλογικό του δικαίωμα.

β) Γυναίκες εκλογείς να έχουν εγγραφεί στον εκλογικό κατάλογο με το επώνυμο του συζύγου τους, ενώ στο δελτίο της αστυνομικής τους ταυτότητας φέρονται με το πατρικό τους επώνυμο ή και αντίστροφα.

γ) Γυναίκες εκλογείς που είχαν εγγραφεί στον εκλογικό κατάλογο με το επώνυμο του συζύγου τους και αφού διαζεύχθηκαν, αντικατέστησαν το δελτίο της αστυνομικής τους ταυτότητας, αλλάζοντας το επώνυμο του συζύγου τους με το επώνυμο του γένους τους, χωρίς να έχει γίνει σχετική διόρθωση των στοιχείων τους στον εκλογικό κατάλογο.

Στις παραπάνω β' και γ' περιπτώσεις, είναι δυνατή η εξακρίβωση της πραγματικής ταυτότητας των εκλογέων με αντιπαραβολή των στοιχείων του εκλογικού καταλόγου και της αστυνομικής ταυτότητας, ώστε να μην απαιτείται προσκόμιση και άλλων αποδεικτικών εγγράφων, εκτός βέβαια αν πρόκειται για εξαιρετική περίπτωση, κατά την οποία δεν είναι δυνατή η εξακρίβωση της ταυτότητας. Στην ειδική αυτή περίπτωση, οι εκλογείς θα πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με ανάλογο αποδεικτικό έγγραφο.

Σε κάθε περίπτωση, η εφορευτική επιτροπή είναι αρμόδια να κρίνει αν στις περιπτώσεις αυτές αποδεικνύεται η ταυτότητα των εκλογέων αυτών με οποιοδήποτε άλλο στοιχείο ή έγγραφο (π.χ. μνεία του γένους στην αστυνομική ταυτότητα ή ληξιαρχική πράξη γάμου).

3. Διπλοεγγεγραμμένοι

Σε περίπτωση τυχόν διπλοεγγραφής στους εκλογικούς καταλόγους, υπάρχει **δίπλα στα στοιχεία του διπλοεγγεγραμμένου εκλογέα η ένδειξη Δ (διπλοεγγεγραμμένος)**.

Κατά την ψηφοφορία ο διπλοεγγεγραμμένος εκλογέας υπογράφει ενώπιον του αντιπροσώπου της δικαστικής αρχής έντυπη υπεύθυνη δήλωση, με την οποία δηλώνει ότι, έχοντας υπόψη τις διατάξεις του άρθρου 113 παρ.2 του π.δ. 26/2012, έλαβε γνώση ότι είναι διπλοεγγεγραμμένος και ότι δεν εψήφισε ούτε προτίθεται να ψηφίσει την ημέρα αυτή σε άλλο εκλογικό τμήμα της χώρας.

Με αυτές τις έντυπες υπεύθυνες δηλώσεις εφοδιάζονται όλα τα εκλογικά τμήματα, μαζί με το λοιπό εκλογικό υλικό.

Κατά την υπογραφή της ανωτέρω υπεύθυνης δήλωσης, θα πρέπει να δοθεί από τους δικαστικούς αντιπροσώπους ιδιαίτερη προσοχή στη συμπλήρωση των στοιχείων του διπλοεγγεγραμμένου εκλογέα και **ιδιαίτερα στην ορθή αναγραφή του ειδικού εκλογικού αριθμού, όπως αυτός προκύπτει από τον εκλογικό κατάλογο.**

Στην υπεύθυνη δήλωση, θα πρέπει επίσης να αναγράφονται τα στοιχεία του εκλογικού τμήματος.

Περαιτέρω, οι δικαστικοί αντιπρόσωποι οφείλουν να τοποθετήσουν τις υπεύθυνες δηλώσεις των διπλοεγγεγραμμένων εκλογέων **σε ιδιαίτερο φάκελο και να τις παραδώσουν** στο οικείο Πρωτοδικείο **ξεχωριστά από τον εκλογικό σάκο.**

Ο φάκελος αυτός, θα φέρει εξωτερικά την ένδειξη:

**«Υπεύθυνες δηλώσεις διπλοεγγεγραμμένων εκλογέων εκλογικού τμήματος.....Δήμου
.....Νομού.....»**

Οι **κ.κ. Πρόεδροι Πρωτοδικών**, οφείλουν να συγκεντρώσουν τους ανωτέρω φακέλους με τις υπεύθυνες δηλώσεις διπλοεγγεγραμμένων εκλογέων και να τους αποστείλουν, αμέσως μετά τις εκλογές, στη Διεύθυνση Εκλογών του Υπουργείου Εσωτερικών, προκειμένου να ακολουθήσει η σχετική παραβολή των στοιχείων.

4. Ετεροδημότες

Στις εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, οι ετεροδημότες ψηφίζουν στον τόπο διαμονής τους σε κοινά εκλογικά τμήματα μαζί με τους λοιπούς εκλογείς, με την προϋπόθεση ότι **υπέβαλαν σχετική αίτηση μέχρι 14.3.2014** και περιελήφθησαν σε ειδικούς εκλογικούς καταλόγους.

Στην περίπτωση αυτή, πριν από το όνομα κάθε ετεροδημότη, στους βασικούς εκλογικούς καταλόγους, φέρεται η ένδειξη **Ε**. Στους εκλογείς αυτούς, απαγορεύεται να ψηφίσουν στο δήμο, στους βασικούς εκλογικούς καταλόγους του οποίου είναι εγγεγραμμένοι.

Οι ετεροδημότες εκλογείς όμως που θα μεταβούν στον τόπο της βασικής τους εγγραφής για να ψηφίσουν σε τυχόν επαναληπτικές αυτοδιοικητικές εκλογές (δεύτερη Κυριακή 25 Μαΐου), δεν θα είναι δυνατό να ψηφίσουν στον τόπο αυτόν στις ευρωεκλογές γιατί όπως προαναφέρθηκε, στο σχετικό βασικό εκλογικό κατάλογο θα υπάρχει η ένδειξη «Ε» πριν το όνομά τους. Στην περίπτωση αυτή, θα ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα μόνο για τις αυτοδιοικητικές εκλογές.

Συνεπώς οι αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής δεν πρέπει να επιτρέπουν στους εκλογείς, οι οποίοι έχουν την ένδειξη Ε στο βασικό εκλογικό κατάλογο, να ψηφίσουν.

Οι δικαστικοί αντιπρόσωποι, θα πρέπει επίσης να έχουν υπόψη τους ότι, για τον υπολογισμό των πραγματικά εγγεγραμμένων κάθε εκλογικού τμήματος, θα πρέπει **να αφαιρούνται οι ετεροδημότες και να θεωρούνται εγγεγραμμένοι μόνο όσοι δεν φέρουν την ένδειξη Ε πριν από το όνομά τους.**

Με αυτόν τον τρόπο θα αποφευχθεί η αύξηση του συνόλου του εκλογικού σώματος που θα είχε σαν αποτέλεσμα και την εμφάνιση πλασματικού ποσοστού αποχής.

5. Παραλειφθέντες εκλογείς

Εκλογείς που είναι εγγεγραμμένοι σε δημοτολόγια ή μητρώα αρρένων δήμου της χώρας και που, χωρίς να έχουν αποστερηθεί του εκλογικού τους δικαιώματος, δεν περιλαμβάνονται για οποιαδήποτε άλλη αιτία στους εκλογικούς καταλόγους, **έχουν τη δυνατότητα**, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 παρ.4 έως 8 του π.δ. 26/2012, **να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα** μέχρι και το τέλος διεξαγωγής της ψηφοφορίας σε οποιοδήποτε εκλογικό τμήμα του οικείου δήμου.

Για το σκοπό αυτό προσκομίζουν στην εφορευτική επιτροπή, εκτός από την αστυνομική τους ταυτότητα ή τα αναφερόμενα στην παρ. Γ2 δικαιολογητικά, με τα οποία γίνεται η αναγνώρισή τους **και πιστοποιητικό εγγραφής τους στα δημοτολόγια ή μητρώα αρρένων του δήμου εγγραφής τους.**

Τα πιστοποιητικά που θα προσκομίζουν οι ανωτέρω εκλογείς και τα οποία **θα εκδίδονται εις διπλούν**, θα φέρουν την κάτωθι ένδειξη:

«ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ της 25^{ης} Μαΐου 2014»

Οι ανωτέρω εκλογείς **θα υπογράφουν και σχετική υπεύθυνη δήλωση**, με την οποία θα δηλώνουν ότι δεν ψήφισαν ούτε προτίθενται να ψηφίσουν την ημέρα αυτή σε άλλο εκλογικό τμήμα και ότι δεν έχουν στερηθεί του εκλογικού τους δικαιώματος. Με έντυπες τέτοιες υπεύθυνες δηλώσεις εφοδιάζονται όλα τα εκλογικά τμήματα.

Μετά την άσκηση του εκλογικού τους δικαιώματος, τα στοιχεία τους θα προστίθενται στον εκλογικό κατάλογο του εκλογικού τμήματος που ψήφισαν και κατά την έκδοση των αποτελεσμάτων **οι εκλογείς αυτοί θα προσμετρώνται στους εγγεγραμμένους** και στους ψηφίσαντες του ίδιου τμήματος. Θα γίνεται δε και σχετική μνεία στο πρακτικό.

Τα πιστοποιητικά βάσει των οποίων ψηφίζουν οι εκλογείς αυτοί, θα τοποθετούνται μετά το τέλος της ψηφοφορίας στον εκλογικό σάκο, μαζί με τα λοιπά εκλογικά έγγραφα.

6. Τρόπος ψηφοφορίας

(Άρθρο 5 παρ.3 του ν.4255/2014 και άρθρο 83 παρ.1 και 2 του π.δ. 26/2012)

Κατά τη διαδικασία άσκησης του εκλογικού δικαιώματος, **προηγείται η ψηφοφορία για την εκλογή των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ακολουθεί η ψηφοφορία τυχόν επαναληπτικών δημοτικών εκλογών και αμέσως μετά η ψηφοφορία τυχόν επαναληπτικών περιφερειακών εκλογών.**

Σε κάθε εκλογέα δίνεται ένας και μοναδικός φάκελος, ο οποίος μονογράφεται κατά τη στιγμή της παράδοσής του από τον αντιπρόσωπο της δικαστικής αρχής και σφραγίζεται με την σφραγίδα της εφορευτικής επιτροπής. Μαζί με το φάκελο, δίνεται και πλήρης σειρά εντύπων ψηφοδελτίων όλων των συνδυασμών που συμμετέχουν στην κάθε εκλογή, καθώς και από ένα λευκό ψηφοδέλτιο.

Ακολούθως, ο εκλογέας αποσύρεται στο ειδικό διαχώρισμα (παραβάν) όπου, χωρίς να είναι θεατός, θα τοποθετήσει στο φάκελο το ψηφοδέλτιο της επιλογής του. Στη συνέχεια ο εκλογέας, αφού κολλήσει τον φάκελο, επιστρέφει και ενώπιον της εφορευτικής επιτροπής και των λοιπών παρισταμένων ρίχνει ο ίδιος τον φάκελο στην κάλπη (άρθρο 83 του π.δ. 26/2012). **Η ίδια ακριβώς διαδικασία θα τηρηθεί και για την ψηφοφορία των δημοτικών και**

περιφερειακών εκλογών, δηλαδή ο εκλογέας αφού ολοκληρώσει τη διαδικασία ψηφοφορίας για τις ευρωεκλογές, θα επαναλάβει την ίδια διαδικασία για τις δημοτικές και τέλος για τις περιφερειακές εκλογές.

Επισημαίνεται ότι, η εφορευτική επιτροπή κάθε εκλογικού τμήματος πρέπει να ενημερώνει τους εκλογείς ότι μπορούν να εκφράσουν την προτίμησή τους υπέρ τεσσάρων (4), κατ' ανώτατο όριο, υποψηφίων του συνδυασμού, σημειώνοντας στο ψηφοδέλτιο δίπλα στο όνομα του καθενός σταυρό προτίμησης. Συνεπώς στα ψηφοδέλτια των συνδυασμών **μπορούν να τεθούν μέχρι και τέσσερις (4) σταυροί προτίμησης.**

Σε περίπτωση όμως που τεθούν από εκλογέα περισσότεροι από τέσσερις σταυροί προτίμησης προτίμησης, το ψηφοδέλτιο αυτό δεν είναι άκυρο αλλά προσμετράται υπέρ του συνδυασμού, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη κανένας σταυρός προτίμησης.

7. Πρωτόκολλο ψηφοφορίας

(Άρθρο 84 του π.δ. 26/2012)

Η εφορευτική επιτροπή τηρεί πρωτόκολλο ψηφοφορίας, αριθμημένο και μονογραφημένο από την οικεία περιφερειακή ενότητα, στο οποίο καταχωρούνται τα στοιχεία των εκλογέων που ψήφισαν. Αναγραφή του Ειδικού Εκλογικού Αριθμού των εκλογέων απαιτείται ιδίως όταν από την αντιπαραβολή των υπόλοιπων στοιχείων τους που αναγράφονται στο πρωτόκολλο ψηφοφορίας με τα αντίστοιχα στοιχεία τους που αναγράφονται στον εκλογικό κατάλογο, δεν είναι δυνατή η εξατομίκευσή τους. Με το πέρας της ψηφοφορίας, το πρωτόκολλο κλείνεται και υπογράφεται από τον αντιπρόσωπο της δικαστικής αρχής και τα μέλη της εφορευτικής επιτροπής. Οι αντιπρόσωποι ή οι αναπληρωτές τους μπορούν επίσης να υπογράψουν το πρωτόκολλο ψηφοφορίας.

8. Διευκολύνσεις εκλογέων

α) Εκλογείς, οι οποίοι δεν μπορούν να ανταποκριθούν σε παρατεταμένη αναμονή προκειμένου να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα όπως π.χ. κυφορούσες γυναίκες, υπερήλικες, ανάπηροι, ασθενείς κ.λ.π., καθώς και όσοι καλύπτουν υπηρεσιακές ανάγκες (όπως αξιωματικοί των Ενόπλων Δυνάμεων, της Ελληνικής Αστυνομίας ή υπάλληλοι που εκτελούν υπηρεσία για τις εκλογές), πρέπει να ψηφίζουν με απόλυτη προτεραιότητα. Για το σκοπό αυτό απευθύνονται

στον αντιπρόσωπο της δικαστικής αρχής ή σε μέλος της εφορευτικής επιτροπής, οι οποίοι είναι υποχρεωμένοι να τους εξυπηρετήσουν.

β) Εκλογείς, οι οποίοι λόγω σωματικής αδυναμίας δεν μπορούν να διεκπεραιώσουν αυτοδύναμα τις προβλεπόμενες ενέργειες της ψηφοφορίας, έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν τη συνδρομή του αντιπροσώπου της δικαστικής αρχής ή άλλου μέλους της εφορευτικής επιτροπής, οι οποίοι είναι υποχρεωμένοι να την παράσχουν (άρθρο 83 παρ.3 του π.δ. 26/2012).

9. Ψηφοφορία στρατιωτικών, ναυτικών, μελών εφορευτικών επιτροπών, εφόρων και αναπληρωτών τους, δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών που μετέχουν στην εκλογική διαδικασία, τακτικών και αναπληρωτών αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής, ανδρών φρουράς, διερμηνέων τουρκικής γλώσσας και κρατουμένων

α) Όσα αφορούν την ψηφοφορία των εν λόγω κατηγοριών εκλογέων ρυθμίζονται με κάθε λεπτομέρεια στα άρθρα 82 παρ.4 έως 8, 53, 54, 62 και 69 του π.δ. 26/2012). Ειδικά για τους διερμηνείς της τουρκικής γλώσσας του άρθρου 64 του ανωτέρω διατάγματος, επειδή δεν καθορίζεται ο τρόπος άσκησης του εκλογικού δικαιώματος, προσθέτουμε ότι, για την ταυτότητα του νομικού λόγου, θα εφαρμοσθούν οι διατάξεις των άρθρων 62 και 69, που ρυθμίζουν τα σχετικά με την ψηφοφορία των αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής και των μελών των εφορευτικών επιτροπών.

β) Επιπλέον, για την ψηφοφορία των ανδρών φρουράς των εκλογικών τμημάτων και του λοιπού στρατιωτικού προσωπικού, καθώς και προσωπικού των Σωμάτων Ασφαλείας, που διατίθεται για τις ανάγκες των εκλογών ή μετακινείται για άλλους υπηρεσιακούς λόγους, ισχύουν οι αντίστοιχες διατάξεις των άρθρων 54, 82 παρ.5, 6 και 7 του άρθρου 82 του π.δ. 26/2012. Οι εκλογείς αυτοί, ψηφίζουν σε εκλογικό τμήμα του δήμου όπου εκτελούν διατεταγμένη υπηρεσία, βάσει ειδικών ονομαστικών καταστάσεων, που συντάσσονται και υπογράφονται από τον διοικητή της μονάδας στην οποία υπάγονται και εφόσον βέβαιο είναι εγγεγραμμένοι στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους του άρθρου 27 οποιασδήποτε εκλογικής περιφέρειας, οι οποίοι έχουν επικυρωθεί από το οικείο Πρωτοδικείο. Οι καταστάσεις των εκλογέων αυτών, υποβάλλονται απευθείας στον πρόεδρο της εφορευτικής επιτροπής του εκλογικού τμήματος, όπως ειδικότερα ορίζουν οι διατάξεις των παραγράφων 5 και 7 του άρθρου 82 του π.δ. 26/2012.

Με την ίδια διαδικασία ψηφίζει στο λιμένα έκτακτου κατάπλου και το προσωπικό των πολεμικών πλοίων που λόγω υπηρεσιακών αναγκών την ημέρα των εκλογών δε θα βρίσκεται σε προγραμματισμένο λιμένα κατάπλου.

Οι **ναυτικοί** ψηφίζουν σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 27 παρ.7 και 82 παρ.8 του π.δ. 26/2012 και στην αριθ.15297/15.4.2014 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Ναυτιλίας και Αιγαίου.

Κρατούμενοι που έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν, ψηφίζουν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 69 παρ.2 του π.δ. 26/2012 και τα οριζόμενα στην αριθ.15261/15.4.2014 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Τέλος, επισημαίνεται ότι σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ.1 του άρθρου 69 του π.δ. 26/2012, παρέχεται η δυνατότητα και στους αναπληρωτές εφόρους καθώς και σε όσους δικαστικούς και εισαγγελικούς λειτουργούς μετέχουν στην εκλογική διαδικασία - και εφόσον έχουν οριστεί γι' αυτό με σχετική απόφαση του οικείου εφόρου – να ψηφίζουν σε εκλογικό τμήμα της έδρας του εφόρου, που ορίζεται από αυτόν (άρθρο 5 παρ.3 του ν.4255/2014).

10. Ενστάσεις κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας

(Άρθρα 5 παρ.3 του ν.4255/2014 και 85 του π.δ. 26/2012)

Κάθε εκλογέας ή υποψήφιος ή αντιπρόσωπος αυτού έχει το δικαίωμα να υποβάλει στην εφορευτική επιτροπή ενστάσεις, σχετικές με παραβάσεις νόμου που συντελέστηκαν κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας μέσα ή έξω από το εκλογικό τμήμα. Οι ενστάσεις είναι έγγραφες και καταχωρούνται υποχρεωτικά στο βιβλίο πρακτικών της επιτροπής. Η υποβολή οποιασδήποτε ένστασης δεν διακόπτει την ψηφοφορία.

Για τις ενστάσεις και για κάθε άλλο ζήτημα που τυχόν προκύψει, αποφασίζει η εφορευτική επιτροπή αιτιολογημένα, είτε αμέσως είτε μετά το τέλος της ψηφοφορίας. Ειδικά για την εγκυρότητα των ψηφοδελτίων, μπορεί να υποβληθεί ένσταση από κάθε μέλος της εφορευτικής επιτροπής, από τον δικαστικό αντιπρόσωπο και τους υποψηφίους ή τους αντιπροσώπους των συνδυασμών. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, η εφορευτική επιτροπή αποφασίζει, κατόπιν ακρόασης του αντιπροσώπου της δικαστικής αρχής.

11. Τήρηση της τάξης κατά την ψηφοφορία

(Άρθρο 5 παρ.3 του ν.4255/2014 και άρθρα 86 και 87 του π.δ. 26/2012)

Η φροντίδα για την τήρηση της δημόσιας τάξης και ασφάλειας στον τόπο της ψηφοφορίας και γύρω από αυτόν ανήκει στην εφορευτική επιτροπή. Για το σκοπό αυτό και εφόσον κριθεί απαραίτητο, η προορισμένη δύναμη της αστυνομίας υπάγεται σ' αυτήν και εκτελεί αμέσως τις αιτήσεις και υποδείξεις της. Κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας, αν η εφορευτική επιτροπή ή μέλη της, γίνουν ένοχοι αξιόποινης πράξης ή παράβασης του εκλογικού νόμου, ο αντιπρόσωπος της δικαστικής αρχής, συντάσσει έκθεση για την πράξη αυτή και φροντίζει για τη δίωξη του υπαιτίου αμέσως μετά το πέρας της εκλογής (άρθρα 66 παρ.2 και 86 του π.δ. 26/2012), διαβιβάζοντας το σχετικό φάκελο στον αρμόδιο εισαγγελέα.

Η παρουσία οποιασδήποτε ένοπλης δύναμης στον τόπο της ψηφοφορίας ή γύρω από αυτόν, εκτός από τη φρουρά που προαναφέρθηκε, απαγορεύεται. Η αρμοδιότητα αυτή ανήκει στην εφορευτική επιτροπή, η οποία μπορεί να ζητήσει τη συνδρομή της αστυνομίας κατά τα ανωτέρω.

Στον τόπο της ψηφοφορίας ή στον ευρύτερο χώρο δεν επιτρέπεται να πλησιάσει κανένας εκλογέας ή πολίτης ή αξιωματικός, που φέρει όπλο ή άλλο ενδεδειγμένο για επίθεση όργανο. Η είσοδος στο κατάστημα ψηφοφορίας, επιτρέπεται μόνο σε όσους εκτελούν τα προβλεπόμενα από τη νομοθεσία καθήκοντα και στους εκλογείς που προσέρχονται να ψηφίσουν.

12. Παρακολούθηση ψηφοφορίας από ανταποκριτές εφημερίδων

Στους ανταποκριτές του ξένου τύπου, ραδιοφώνου και τηλεόρασης, κινηματογραφιστές και φωτορεπόρτερ, στους διερμηνείς που θα τους συνοδεύουν, καθώς και σε τυχόν παρατηρητές του ΟΑΣΕ, επιτρέπεται η είσοδος στα εκλογικά τμήματα, για τη διευκόλυνση του έργου τους. Τα πρόσωπα αυτά, θα πρέπει όμως να είναι εφοδιασμένα με ειδικές ταυτότητες της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας /Γενικής Γραμματείας Μέσων Ενημέρωσης.

Για τους Έλληνες δημοσιογράφους και τους εκδότες του περιοδικού τύπου, επιτρέπεται η είσοδος με την επίδειξη επαγγελματικής ταυτότητας ή ταυτότητας της Ένωσης Συντακτών.

Επισημαίνεται ότι, η είσοδος και παρουσία των ανωτέρω προσώπων στα εκλογικά τμήματα, δεν μπορεί να εμποδίζει την κανονική διεξαγωγή της ψηφοφορίας και να προκαλεί καθυστερήσεις.

13. Παράταση της ψηφοφορίας

(Άρθρα 5 παρ.3 του ν.4255/2014 και 89 παρ.1 του π.δ. 26/2012)

Με την παρέλευση της καθορισμένης ώρας λήξης της ψηφοφορίας και εφόσον διαπιστωθεί ότι υπάρχουν ακόμη εκλογείς που επιθυμούν να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα, η εφορευτική επιτροπή μπορεί να παρατείνει την ψηφοφορία για δύο ώρες κατ' ανώτατο όριο. Σε περίπτωση διακοπής, για οποιονδήποτε λόγο, της ψηφοφορίας, αυτή παρατείνεται με συμφωνία και του αντιπροσώπου της δικαστικής αρχής, για χρονικό διάστημα ίσο με τη διάρκεια της τυχόν διακοπής.

Σε εξαιρετικές και απόλυτα δικαιολογημένες περιπτώσεις, η εφορευτική επιτροπή μπορεί να παρατείνει την ψηφοφορία και πέρα από τις δύο ώρες καθώς και από το χρόνο που διήρκεσαν οι διακοπές, μέχρι να εξαντληθεί ο αριθμός των παρόντων εκλογέων.

14. Τέλος ψηφοφορίας. Διαλογή ψήφων. Εξαγωγή και ανακοίνωση αποτελεσμάτων

(Άρθρα 5 παρ.3 του ν.4255/2014 και 89, 90, 91, 92, 93, 94 του π.δ. 26/2012)

Μετά τη λήξη της ψηφοφορίας, ο Πρόεδρος της εφορευτικής επιτροπής κηρύσσει το τέλος της ψηφοφορίας και κλείνονται οι πόρτες του εκλογικού καταστήματος (άρθρο 89 παρ.2 του π.δ. 26/2012). Αμέσως μετά, αρχίζει η διαδικασία ανοίγματος της κάλπης, αρίθμησης των φακέλων, διαλογής των ψήφων και ανακοίνωσης των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας στους Αντιπεριφερειάρχες.

Η διαδικασία εξαγωγής και ανακοίνωσης του αποτελέσματος της ψηφοφορίας, περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενέργειες:

14.1 Σύνταξη πρακτικού

Αμέσως μετά το τέλος της ψηφοφορίας συντάσσεται πρακτικό, στο οποίο αναφέρονται ο συνολικός αριθμός των εγγεγραμμένων στους εκλογικούς καταλόγους εκλογέων, ο αριθμός εκείνων που ψήφισαν, η ώρα λήξης της ψηφοφορίας, καθώς και ο λόγος της τυχόν παράτασής της. Επίσης στο πρακτικό πιστοποιείται ότι η κάλπη βρέθηκε άθικτη κατά την στιγμή του ανοίγματός της (άρθρο 89 παρ.2 και 3 του π.δ. 26/2012).

14.2. Άνοιγμα κάλπης – Καταμέτρηση φακέλων

Μετά τη σύνταξη του ανωτέρω πρακτικού, ο Πρόεδρος της εφορευτικής επιτροπής, παρουσία των υποψηφίων ή των αντιπροσώπων των συνδυασμών, ανοίγει την κάλπη και ορίζει τα καθήκοντα κάθε μέλους της επιτροπής. Ακολούθως καταμετρώνται οι φάκελοι, χωρίς να ανοιχτούν. Το αποτέλεσμα της καταμέτρησης αναγράφεται ολογράφως στο βιβλίο πρακτικών και κατόπιν τοποθετούνται οι φάκελοι πάλι στην κάλπη. Εάν από την καταμέτρηση προκύψει διαφορά μεταξύ του αριθμού των φακέλων και των εκλογέων που ψήφισαν, εφαρμόζονται όσα αναλυτικά ορίζονται στις παρ.3 έως και 6 του άρθρου 90 του π.δ. 26/2012.

14.3 Διαλογή ψήφων – διαβίβαση αποτελεσμάτων

Μετά την αρίθμηση των φακέλων αρχίζει η αποσφράγιση αυτών και η διαλογή των ψήφων, κατά τον τρόπο που ορίζεται με κάθε λεπτομέρεια στα άρθρα 91, 92 και 93 του π.δ. 26/2012.

Αμέσως μετά τη διαλογή των ψηφοδελτίων και χωρίς καμία καθυστέρηση, ο Πρόεδρος της εφορευτικής επιτροπής ανακοινώνει εγγράφως στον Αντιπεριφερειάρχη, στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται το εκλογικό τμήμα, **το αποτέλεσμα της διαλογής κατά συνδυασμούς κομμάτων ή συνασπισμούς συνεργαζομένων κομμάτων**. Η ανακοίνωση αυτή πρέπει να περιλαμβάνει:

- ✓ Τον ολικό αριθμό των εγγεγραμμένων στο εκλογικό τμήμα εκλογέων
- ✓ Τον ολικό αριθμό των εκλογέων που ψήφισαν
- ✓ Τον αριθμό των εγκύρων ψηφοδελτίων
- ✓ Τον αριθμό των άκυρων ψηφοδελτίων
- ✓ Τον αριθμό των λευκών ψηφοδελτίων
- ✓ Τον συνολικό αριθμό των άκυρων και λευκών ψηφοδελτίων

- ✓ Τον αριθμό των εγκύρων ψηφοδελτίων που έλαβε κάθε συνδυασμός

Ακολουθεί η διαλογή ψήφων υπέρ των υποψηφίων των συνδυασμών και μετά το πέρας αυτής, ανακοινώνεται το αποτέλεσμα στον Αντιπεριφερειάρχη της περιφερειακής ενότητας της έδρας του νομού.

Μετά το τέλος της διαλογής των ψηφοδελτίων, κλείνεται ο πίνακας στο βιβλίο διαλογής με πράξη που συντάσσεται πάνω σε αυτόν και υπογράφεται από τον πρόεδρο της εφορευτικής επιτροπής, τα λοιπά μέλη αυτής και τους παρόντες αντιπροσώπους των συνδυασμών. Στην πράξη, που συντάσσεται στο τέλος του πίνακα, αναφέρεται το άθροισμα των εγκύρων ψηφοδελτίων που έλαβε κάθε συνδυασμός κόμματος ή συνασπισμός συνεργαζομένων κομμάτων και στην πράξη που συντάσσεται στον πίνακα των υποψηφίων των συνδυασμών, αναγράφεται το άθροισμα των σταυρών προτίμησης που έλαβε κάθε υποψήφιος.

Στη συνέχεια συντάσσεται από την εφορευτική επιτροπή **άλλη πράξη**, η οποία καταχωρίζεται στο βιβλίο πράξεων της εφορευτικής επιτροπής και υπογράφεται από όλα τα ανωτέρω πρόσωπα. Στην πράξη αυτή αναφέρονται:

- Η ημέρα και η ώρα του πέρατος της διαλογής
- Ο συνολικός αριθμός των εγγεγραμμένων στο εκλογικό τμήμα εκλογέων
- Ο συνολικός αριθμός των εκλογέων που ψήφισαν
- Ο συνολικός αριθμός των φακέλων που βρέθηκαν στην κάλπη
- Ο αριθμός των εγκύρων ψηφοδελτίων
- Ο αριθμός των άκυρων ψηφοδελτίων
- Ο αριθμός των λευκών ψηφοδελτίων
- Το σύνολο των άκυρων και λευκών ψηφοδελτίων
- Ο αριθμός των ψηφοδελτίων που προσβλήθηκαν ως άκυρα, αλλά κηρύχθηκαν έγκυρα
- Ο αριθμός των εγκύρων ψηφοδελτίων (συμπεριλαμβανομένων και αυτών που κηρύχθηκαν

έγκυρα κατά την προηγούμενη περίπτωση) τα οποία έλαβε κάθε συνδυασμός και κάθε υποψήφιος

Η πράξη αυτή διαβάζεται δημόσια και αντίγραφό της αποστέλλεται αμέσως στο Αντιπεριφερειάρχη και στον δήμαρχο, στην περιφέρεια των οποίων υπάγεται το εκλογικό τμήμα (άρθρο 93 παρ.2 του π.δ. 26/2012).

Οι αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής, οφείλουν να υποβάλουν στον οικείο έφορο έγγραφη αναφορά για κάθε αξιοσημείωτο γεγονός που έλαβε χώρα κατά την διενέργεια της εκλογής (άρθρο 66 παρ.3 εδάφια β' και γ' του π.δ. 26/2012).

Τέλος, μετά από τις ανωτέρω ενέργειες, όλο το εκλογικό υλικό τοποθετείται στον ειδικό εκλογικό σάκο, όπως ειδικότερα περιγράφεται στο άρθρο 94 παρ.1 του π.δ. 26/2012.

14.4 Εγκυρότητα – Ακυρότητα ψηφοδελτίων

Από το πνεύμα των συνταγματικών διατάξεων, της εκλογικής νομοθεσίας, αλλά και από τις αποφάσεις του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, συνάγεται ότι κατά την κρίση των ενστάσεων κατά του κύρους των ψηφοδελτίων, επιβάλλεται η αποφυγή κάθε υπερβολής.

Συγκεκριμένα οι διατάξεις που προβλέπουν ακυρότητα των ψηφοδελτίων κατά την ψηφοφορία, θα πρέπει να εφαρμόζονται μόνο στις περιπτώσεις εκείνες, όπου σαφώς προκύπτουν ελαττώματα που βάσιμα μπορεί να θεωρηθούν ότι οδηγούν στην παραβίαση του απορρήτου της ψηφοφορίας.

Τα άρθρα 72 έως 76 του π.δ. 26/2012 αναφέρονται στην εγκυρότητα και ακυρότητα των ψηφοδελτίων και αποδίδουν το πνεύμα του νομοθέτη ως προς την αντιμετώπιση των θεμάτων αυτών, για τα οποία η τελική κρίση έχει ανατεθεί στη Δικαιοσύνη.

Επιπλέον, κρίνεται χρήσιμο να διευκρινιστεί ότι, δεν αποτελούν κατά κανόνα λόγο ακύρωσης από τις εφορευτικές επιτροπές, ήσσονος σημασίας διαφορές των ψηφοδελτίων, οι οποίες ενδέχεται να οφείλονται σε:

- συνήθεις τυπογραφικές αβλεψίες
- ασήμαντες αποκλίσεις από τις οριζόμενες διαστάσεις (στις οποίες η σχετική απόφαση αναφέρεται με τη λέξη “περίπου”), αναπόφευκτες άλλωστε κατά την κοπή των φύλλων του χαρτιού
- απλές παραλλαγές της απόχρωσης ή της ποιότητας του χαρτιού
- ατέλειες στην κοπή των πλευρών

- στίγματα ή ξέσματα, που επέφερε η εκτύπωση του μεγάλου όγκου των ψηφοδελτίων

15. Παράδοση σάκων στον Πρόεδρο του αρμόδιου Πρωτοδικείου

Μετά την τοποθέτηση και του εκλογικού υλικού της ψηφοφορίας, ο εκλογικός σάκος σφραγίζεται από την εφορευτική επιτροπή. Ο αντιπρόσωπος της δικαστικής αρχής υποχρεούται να παραδώσει αυτοπροσώπως το σφραγισμένο εκλογικό σάκο στον Πρόεδρο του αρμόδιου Πρωτοδικείου. Στο σάκο έχουν το δικαίωμα να βάλουν τη σφραγίδα τους και οι αντιπρόσωποι των κομμάτων.

Σε περίπτωση που η μετάβαση στην έδρα του Πρωτοδικείου είναι δυσχερής ή δαπανηρή, ο αντιπρόσωπος της δικαστικής αρχής οφείλει να παραδώσει τον παραπάνω εκλογικό σάκο στον Πρόεδρο του πλησιέστερου Πρωτοδικείου, ο οποίος οφείλει να τον αποστείλει αμέσως με το ασφαλέστερο μέσο στον Πρόεδρο του αρμόδιου Πρωτοδικείου (άρθρο 94 παρ.1 του π.δ. 26/2012).

Η εφορευτική επιτροπή, πριν από την αποχώρησή της από το εκλογικό κατάστημα, παραδίδει στο δήμαρχο την κάλπη, αφού προηγουμένως τοποθετήσει μέσα σε αυτήν, τα πλεονάζοντα εκλογικά είδη.

Η ευθύνη για την ασφαλή φύλαξη των ανωτέρω ειδών ανήκει στο εξής στον δήμαρχο (άρθρο 93 παρ.3 του π.δ. 26/2012).

16. Καθήκοντα των εφόρων των αντιπροσώπων δικαστικής αρχής την επομένη των εκλογών

Οι έφοροι των αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής υποχρεούνται απαραιτήτως να γνωστοποιήσουν εγγράφως στο Υπουργείο Εσωτερικών την επομένη των εκλογών:

α) Προκειμένου για τους δικαστικούς αντιπροσώπους, τακτικούς ή αναπληρωματικούς, που δεν παρουσιάστηκαν στα εκλογικά τμήματα, στα οποία διορίστηκαν, το ονοματεπώνυμο, την ιδιότητά τους και τη διεύθυνσή τους.

β) Προκειμένου για τους αναπληρωτές δικαστικούς αντιπροσώπους που δεν χρησιμοποιήθηκαν, το ονοματεπώνυμο και την ιδιότητά τους, την ημέρα και ώρα που παρουσιάστηκαν σε αυτούς και το λόγο της μη χρησιμοποίησής τους.

17. Σύνταξη πινάκων αποτελεσμάτων ψηφοφορίας

Το αρμόδιο Πρωτοδικείο συντάσσει για κάθε εκλογική περιφέρεια της αρμοδιότητάς του και κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των παρ.1, 2, 4, 5 και 8 του άρθρου 98 του π.δ. 26/2012, πίνακες των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας. Ειδικότερα, ο πίνακας των αποτελεσμάτων που προβλέπεται στην παρ.4 του ανωτέρω άρθρου 98 πρέπει να περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία:

- α. τον αριθμό των εγγεγραμμένων εκλογέων στην εκλογική περιφέρεια και στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους του άρθρου 27 του π.δ. 26/2012, καθώς επίσης και στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους των ετεροδημοτών και των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- β. τον αριθμό όλων των εκλογέων που ψήφισαν στην περιφέρεια
- γ. τον αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων
- δ. τον αριθμό των άκυρων ψηφοδελτίων
- ε. τον αριθμό των λευκών ψηφοδελτίων
- στ. την εκλογική δύναμη κάθε συνδυασμού, δηλαδή το σύνολο των **εγκύρων ψηφοδελτίων που έλαβε κάθε συνδυασμός** κόμματος ή συνασπισμός συνεργαζομένων κομμάτων σε ολόκληρη την εκλογική περιφέρεια

Επισημαίνεται εδώ, ότι **τα λευκά ψηφοδέλτια δεν προσμετρώνται στα έγκυρα** (άρθρο 98 παρ.8 του π.δ. 26/2012).

Μετά την κατάρτιση του ανωτέρω πίνακα, ο Πρόεδρος του αρμόδιου Πρωτοδικείου αποστέλλει χωρίς καμία καθυστέρηση **επικυρωμένο αντίγραφο στο Υπουργείο Εσωτερικών** για τις εργασίες της Ανώτατης Εφορευτικής Επιτροπής.

Επίσης, το αρμόδιο Πρωτοδικείο συντάσσει για κάθε εκλογική περιφέρεια της αρμοδιότητάς του, δεύτερο πίνακα αποτελεσμάτων με τον **αριθμό των σταυρών προτίμησης που έλαβε κάθε υποψήφιος**, κατά τα οριζόμενα στην παρ.2 και στην παρ.4 του ανωτέρω άρθρου 98 του π.δ. 26/2012. **Επικυρωμένο αντίγραφο** του ανωτέρω πίνακα, **αποστέλλει** ο Πρόεδρος του αρμόδιου Πρωτοδικείου αμέσως **στον Πρόεδρο του Πρωτοδικείου Αθηνών**, προκειμένου να καταρτίσει συγκεντρωτικό πίνακα αποτελεσμάτων για όλη την επικράτεια με τα στοιχεία και κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στις παρ. 2 και 4 του άρθρου 98 του π.δ. 26/2012, ώστε να προβεί στη συνέχεια στην ανακήρυξη των εκλεγέντων.

18. Εκλογικό σύστημα-Κατανομή εδρών**(Άρθρο 6 του ν.4255/2014)**

Το σύστημα εκλογής των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είναι αμιγώς αναλογικό. Οι έδρες των μελών κατανέμονται μεταξύ όλων των συνδυασμών κομμάτων ή συνασπισμών συνεργαζομένων κομμάτων που μετέχουν στην εκλογή ανάλογα με το συνολικό αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων που θα λάβουν σ' ολόκληρη την επικράτεια. Επισημαίνεται ότι κόμμα ή συνασπισμός συνεργαζομένων κομμάτων, που δεν συγκέντρωσε ποσοστό εγκύρων ψηφοδελτίων τουλάχιστον ίσο με το τρία τοις εκατό (3%) του συνόλου των εγκύρων ψηφοδελτίων, που έλαβαν σε ολόκληρη την επικράτεια τα κόμματα και οι συνασπισμοί συνεργαζομένων κομμάτων δεν δικαιούται έδρα μέλους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Η εξαγωγή του αποτελέσματος της ψηφοφορίας σε όλη την επικράτεια ενεργείται από την Ανώτατη Εφορευτική Επιτροπή (άρθρο 101 του π.δ. 26/2012), με βάση τους πίνακες των αποτελεσμάτων ψηφοφορίας κατά εκλογική περιφέρεια, που αποστέλλονται από τα αρμόδια Πρωτοδικεία στο Υπουργείο Εσωτερικών. Η Ανώτατη Εφορευτική Επιτροπή, καταρτίζει το γενικό οριστικό πίνακα των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας για όλη την επικράτεια και προβαίνει στη συνέχεια στην κατανομή των εδρών των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου μεταξύ όλων των συνδυασμών κομμάτων ή συνασπισμών συνεργαζομένων κομμάτων που μετείχαν στην εκλογή, κατ' αναλογία της εκλογικής τους δύναμης σ' ολόκληρη την επικράτεια και κατά τον τρόπο που ειδικότερα ορίζεται στις διατάξεις του άρθρου 6 του ν.4255/2014.

Επισημαίνεται ότι, για την κατανομή των εδρών των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στους συνδυασμούς, θα υπολογιστούν και τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας των Ελλήνων εκλογέων που διαμένουν στα λοιπά κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι θα ψηφίσουν στις επικείμενες εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου την 24^η Μαΐου 2014 στο χώρο δικαιοδοσίας των ελληνικών πρεσβευτικών και προξενικών αρχών, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.1427/1984. Τα αποτελέσματα αυτά θα ενσωματωθούν στα γενικά αποτελέσματα της ψηφοφορίας στην ελληνική επικράτεια όπως ορίζει το άρθρο 13 του ν.1427/1984.

Ο ανωτέρω νόμος, τα σχετικά διατάγματα και οι κανονιστικές αποφάσεις, καθώς και όλες οι αναγκαίες πληροφορίες, οδηγίες και διευκρινίσεις για θέματα που αφορούν στην ψηφοφορία στα κράτη μέλη της Ε.Ε., περιλαμβάνονται σε σχετική ειδική εγκύκλιό μας.

19. Ανακήρυξη και γνωστοποίηση των εκλεγέντων**(Άρθρο 7 του ν.4255/2014)**

Η ανακήρυξη των εκλεγέντων και των αναπληρωματικών τους ενεργείται από το Πρωτοδικείο Αθηνών, στο οποίο διαβιβάζεται απόσπασμα της απόφασης της Ανώτατης Εφορευτικής Επιτροπής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 παρ.5 και 6 εδ.α, του προτελευταίου εδαφίου της παρ.3 του άρθρου 98 και της παρ.4 του άρθρου 103 του π.δ. 26/2012 στις οποίες παραπέμπουν οι διατάξεις του άρθρου 7 του ν.4255/2014.

Η απόφαση του Πρωτοδικείου Αθηνών για την ανακήρυξη των εκλεγέντων, κοινοποιείται με επιμέλεια του Εισαγγελέα Πρωτοδικών Αθηνών σε όλους τους υποψηφίους και αποστέλλεται το ταχύτερο στο Υπουργείο Εσωτερικών, το οποίο ανακοινώνει το περιεχόμενο της ανωτέρω απόφασης στον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και στη Βουλή των Ελλήνων.

20. Ενστάσεις κατά του κύρους των εκλογών. Επανάληψη ψηφοφορίας (Άρθρο 8 του ν.4255/2014)

Για την εκδίκαση τυχόν ενστάσεων κατά του κύρους των εκλογών προβλέπονται δύο όργανα:

- Η Συνέλευση των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο) η οποία αποφαινεται επί των ενστάσεων που τυχόν θα ασκηθούν βάσει των διατάξεων της πράξης του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 20ής Σεπτεμβρίου 1976, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την απόφαση του Συμβουλίου της 25^{ης} Ιουνίου 2002 και της 23^{ης} Σεπτεμβρίου 2002 και ορίζει τα σχετικά με την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με άμεση και καθολική ψηφοφορία, σύμφωνα με το άρθρο 11 της ίδιας πράξης.
- Το κατά το άρθρο 100 του Συντάγματος Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο για όλες τις υπόλοιπες κατά του κύρους των εκλογών αυτών ενστάσεις, εφαρμοζομένων αναλόγως των διατάξεων του νόμου 345/1976 «περί κυρώσεως του κώδικος του κατά το άρθρο 100 του Συντάγματος Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου» που αναφέρονται στον έλεγχο των βουλευτικών εκλογών και την εκδίκαση των ενστάσεων που εγείρονται κατά του κύρους των βουλευτικών εκλογών.

Αναφορικά με τους λόγους των ενστάσεων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 126 του π.δ. 26/2012. Περίπτωση επανάληψης της ψηφοφορίας, συντρέχει όταν ακυρωθεί ή ματαιωθεί η ψηφοφορία.

Στην περίπτωση που **ακυρωθεί η εκλογή** για παράβαση των διατάξεων του νόμου και γενικά λόγω πλημμελειών, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται στα τμήματα που ακυρώθηκε η εκλογή, μέσα σ' ένα μήνα από τη δημοσίευση της απόφασης του αρμόδιου δικαστηρίου με τους ίδιους εκλογικούς καταλόγους. Σ' αυτή την επαναληπτική ψηφοφορία δεν επιτρέπεται πρόταση και ανακήρυξη νέων υποψηφίων. Η συγκεκριμένη ημέρα επανάληψης της ψηφοφορίας ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

Σε περίπτωση που για οποιοδήποτε λόγο δεν πραγματοποιηθεί η ψηφοφορία σε κάποιο εκλογικό τμήμα, αυτή διενεργείται την επόμενη Κυριακή (άρθρο 8 παρ.4 του ν.4255/2014).

Μετά το κείμενο της εγκυκλίου αυτής, παρατίθεται το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη διεξαγωγή των εκλογών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ήτοι το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το εθνικό δίκαιο και οι σχετικές κανονιστικές πράξεις.

Η νομοθεσία για την εκλογή βουλευτών (π.δ. 26/2012) αποτελεί ξεχωριστή έκδοση του Υπουργείου Εσωτερικών, με αντίτυπα της οποίας θα εφοδιαστούν όλοι οι αποδέκτες.

Η παρούσα εγκύκλιος θα αποσταλεί στους δήμους και στις εφορευτικές επιτροπές όλων των εκλογικών τμημάτων της χώρας με φροντίδα των Αντιπεριφερειάρχων.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ ΔΙΑΝΟΜΗΣ:

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

1. Προεδρία Δημοκρατίας

Γραφείο Διοικητικών Υποθέσεων

2. Γενική Γραμματεία Πρωθυπουργού

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΙΧΕΛΑΚΗΣ

3. Βουλή των Ελλήνων

Δ/ση Διοικητικού

4. Όλα τα Υπουργεία

Διευθύνσεις Διοικητικού

5. Γενικά Επιτελεία: Εθνικής Άμυνας, Στρατού,

Ναυτικού και Αεροπορίας

Δ/σεις Προσωπικού

6. Αρχηγεία: Ελληνικής Αστυνομίας, Λιμενικού Σώματος

και Πυροσβεστικού Σώματος

Δ/σεις Διοικητικού

7. Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο

8. Συμβούλιο της Επικρατείας

9. Άρειος Πάγος και Εισαγγελία Αρείου Πάγου

10. Ελεγκτικό Συνέδριο

11. Εφετεία και Εισαγγελίες Εφετών (μέσω οικείων Αντιπεριφερειάρχων)
12. Πρωτοδικεία Κράτους και Εισαγγελίες Πρωτοδικών (μέσω οικείων Αντιπεριφερειάρχων)
13. κ.κ. Γενικούς Γραμματείς Αποκεντρωμένων Διοικήσεων
14. κ.κ. Περιφερειάρχες
15. Περιφερειακές Ενώτητες έδρας νομών
16. Δικηγορικούς Συλλόγους της χώρας (μέσω οικείων Αντιπεριφερειάρχων)
17. κ.κ. Εφόρους δικαστικών αντιπροσώπων (μέσω οικείων Αντιπεριφερειάρχων)
18. Εφορευτικές Επιτροπές εκλογικών τμημάτων (μέσω οικείων Αντιπεριφερειάρχων)
19. Δήμους της χώρας (μέσω οικείων Αντιπεριφερειάρχων)

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Αναπληρωτή Υπουργού
3. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
4. Γεν. Δ/ντή Αναπτ. Προγρ/των
5. Δ/νση Μηχανοργάνωσης και Η.Ε.Σ.
6. Διεύθυνση Εκλογών
7. Γραφείο Τύπου